

Zgodovina me spremlja vse življenje

Norman Tanner, avtor knjige *Kratka zgodovina katoliške Cerkve*

✍ Silvo Šinkovec

Sredi marca 2013 je bil v Ljubljani profesor dr. Norman Tanner, angleški jezuit, ki vse življenje proučuje zgodovino, še posebej cerkveno zgodovino. Založba Družina je izdala njegovo knjigo Kratka zgodovina katoliške Cerkve. Srečal sem ga na zajtrku v naši skupnosti in se z njim dogovoril za pogovor. Je pravi raziskovalec, skromen v izražanju kot večina Angležev, zahteven do sebe in svojih izjav, preprost in jasen v definiranju pojmov. Oseben ravno toliko, kot se spodobi za Angleža in znanstvenika.

Zakaj ste se odločili za študij zgodovine?

Ko sem bil v šoli, je bila zgodovina zame zelo zanimiva. Ko sem šel pri 19 letih k jezuitom, sem po študiju filozofije diplomiral iz zgodovine. Potem sem delal še doktorat iz cerkvene zgodovine na Oxfordu, kjer imamo jezuiti svojo skupnost Campion Hall. To je bil zame velik privilegij. Zgodovina me je spremljala od mladih dni. Po duhovniškem posvečenju sem bil poslan na oxfordsko univerzo, kjer sem predaval cerkveno zgodovino; tudi to je bil zame velik privilegij. Poleg tega sem predaval na različnih teoloških fakultetah po svetu, pogosto sem vodil mesečne tečaje zgodovine o cerkvenih koncilih iz prvega obdobja

Foto: catholic-sf.org

Cerkve do II. Vatikanskega koncila. Sedaj sem deset let profesor cerkvene zgodovine na papeški univerzi *Gregoriana* v Rimu. Ob tem sem imel srečo, da sem imel čas za pisanje.

Kaj je zgodovina?

Prihajam iz Anglije, kjer nismo veliki filozofi, smo pa dobri zgodovinarji. Nimamo velikih in zapletenih definicij. V zgodbi *Alice v čudežni deželi* se Alice sprašuje: "Kaj je vredno, da si zapomnimo?" To se mi zdi za zgodovino bistveno vprašanje. Za nas kristjane je zgodovina zelo pomembna. Zakaj? Ker je naša vera osnovana na dveh temeljnih virih, na Svetem pismu in na tradiciji. Tradicija je zgodovina. Kako so kristjani nekoč razumeli svojo vero in Kristusovo sporočilo, kako so živeli po svetu? Cerkev niso samo živeči kristjani, ampak tudi vsi kristjani v preteklosti. Proučevanje zgodovine je čudovit način povezovanja z našimi predhodniki v veri.

In kaj je vredno spomina?

Imamo dolgo zgodovino, 2000 let krščanstva, prav tako je dolgo tudi obdobje stare zaveze. Pomembno je, da proučujemo celotno zgodovino, ne samo posameznih dežel ali ljudi. Seveda pa imamo osebne interese, da

se zanimamo za zgodovino določene dežele, kraja ali za določeno področje. Danes se je povečalo zanimanje za proučevanje vloge ženske v družbi in Cerkvi.

V slovenščini je izšla vaša knjiga *Kratka zgodovina katoliške Cerkve*. Kateri so temeljni poudarki v tej knjigi?

Na 300 straneh ni lahko predstaviti 2000-letne zgodovine. To je poljudna zgodovina, kratka, ki naj bi bila dostopna širokemu krogu bralcev, upam pa, da je zanimiva tudi za strokovnjake. Zgodovino predavam v mnogih deželah po svetu in upam, da se bodo v tej predstavitvi našli vsi. Ta knjiga zajema cel svet. V preteklosti so bile poudarjene posamezne dežele, predvsem Evropa, kjer je krščanstvo doma. V zadnjih dveh stoletjih se je krščanstvo zelo razširilo na vse celine. V knjigi so predstavljene tudi druge dežele in upam, da so dobro opisane vse celine, tudi Afrika, Azija, Avstralija, Amerika itd. V preteklosti se je zgodovina osredotočila predvsem na inštitucijo: župnijo, škofijo, papeže itd. Sedaj je v ospredju celotna skupnost, 'božje ljudstvo'. To sem želel poudariti.

Nam lahko predstavite kakšen detajl vašega študija zgodovine?

V celotni zgodovini je mogoče 'srečati' zelo zanimive ljudi; veliko svetnikov, pa tudi grešnikov. Tako je moč razbrati različne ravni vere. To, kar me navdušuje, je tudi vodstvo Svetega Duha. Tudi to, da je katoliška Cerkev ostala enotna, je poseben pojav in dar Duha.

Zgodovina Cerkve je zelo človeška, toda tudi zelo božja. Potrebujemo vse svoje talente, pa tudi ponižno in vztrajno molitev. To ustvarja zgodovino.

Kako kot zgodovinar vidite izvolitev novega papeža?

Cerkev ima svoje začetke v Aziji, v Palestini, nekaj papežev je bilo iz Sirije,

reda. Papeževa vloga je zelo velika. S svojimi odločitvami ima močan vpliv. Želi ubogo Cerkev, Cerkev za uboge. Tudi druge poudarke je nakazal. Pomembno je, da opogumi Cerkev. Toda ne gre preveč pričakovati od papeža, 'na potezi' smo tudi verniki in moramo biti dejavni. Smo pa hvaležni za vsako spodbudo in zgled z njegove strani.

tem je govorila tudi moja doktorska naloga. Od začetka me je zanimala vera ljudi. Potem sem proučeval zgodovino cerkvenih koncilov, njihovo vlogo. To je bolj povezano z inštitucijo in naukom Cerkve. Knjiga, ki je sedaj prevedena tudi v slovenščino, predstavlja celoten spekter življenja Cerkve, tako institucionalno življe-

Foto: Silvo Šinkovec

Azije, nekaj iz Afrike, potem predvsem iz Evrope, iz Italije vse od leta 1520 pa do Janeza Pavla II., ki je bil s Poljske, in Benedikta XVI. iz Nemčije. Izvolitev novega papeža iz Južne Amerike, iz Argentine, je lepo priznanje, da je Cerkev svetovna.

Kakšne bodo prve naloge novega papeža?

Od novega papeža ne smemo pričakovati preveč. Lepo je videti tako lep sprejem po vsem svetu, tudi s strani necerkvenih medijev. V prvih dneh, tednih je pustil zelo lep vtis. To je opogumljajoče za nas katoličane, tudi za nas jezuite je veliko priznanje, da so kardinali za papeža izbrali nekoga iz našega

Katere teme so za raziskovalce zgodovine najpomembnejše?

Proučevanje cerkvene zgodovine je veliko delo. Med množtvom ljudi, ki danes živijo na planetu, je milijardo in dva milijona katoličanov. To je veliko ljudi z dolgo zgodovino. Za raziskovalce je neskončno veliko tem. V mojem življenju se je zelo spremenil fokus proučevanja zgodovine. Včasih so cerkveno zgodovino proučevali predvsem duhovniki, potem je bilo vedno več laikov. Zgodovino proučuje veliko ljudi, kar je pomembno.

Kakšen je vaš poseben interes?

Vedno me je zanimal srednji vek, posebno Norich v Veliki Britaniji; o

nje kot vero ljudi.

Ali vas je kakšna oseba posebej nagovorila v proučevanju zgodovine?

Ko proučuješ zgodovino, srečaš toliko prijateljev iz zgodovine. Naj omenim dva posebna človeka. Prvi je Janez XXIII. Star sem bil 15 let, ko je sklical koncil – to je bil veličasten dogodek. On je bil človek navdiha. Drugi je Julijan iz Noricha, mistik iz petnajstega stoletja. Tudi mnogi drugi so me nagovorili, toda v zgodovini se vidi, da smo vsi zelo človeški in da je treba temelj vere iskati v Kristusu, v evangelijsu.

Hvala za pogovor. ■